

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 64

Orta Doğu Sinkrotron Işığı Deneysel Bilim ve
Uygulamaları Uluslararası Merkezi Statüsüne
Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/297)

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/297 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Gerekçesi	4
• Dışışleri Komisyonu Raporu	6
• Tasarı Metni	8
• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	8
• Statü Metni	9
• Beyan	15

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

9/9/2011

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-353/2917

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 22/8/2011 tarihinde kararlaştırılan “Orta Doğu Sinkrotron Işığı Deneysel Bilim ve Uygulamaları Uluslararası Merkezi Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/297)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından desteklenen uluslararası projeler arasında yer alan SESAME projesi (Synchrotron-light for Experimental Science and Applications in the Middle East - Orta Doğu'da Deneysel Bilim ve Uygulamalar için Sinkrotron Işığı), Almanya'da bulunan ve ömrünü doldurmuş olan BESSY I sinkrotron ışınım kaynağının yenilenmek ve kapasitesi 2.5 GeV enerji seviyesine yükseltilmek suretiyle, hızlandırıcılara dayalı araştırma yapılması ve teknoloji geliştirilmesine yönelik olarak Orta Doğu ülkelerinde kurulması ve işletilmesini kapsamaktadır. Kurulumuna Temmuz 2003'de Ürdün'ün başkenti Amman'da başlanan tesisin ilk aşamada 6 adet demet hattı ile çalışması planlanmış olup, 2013 yılında ise bu sayının 20'ye çıkması öngörülmektedir.

Hızlandırıcının tesis edildiği bölgeden ve dünyanın diğer bölgelerinden birçok bilim adamı bu demet hatları ile çalışma yapabilecektir. Bu durum SESAME'yi, Orta Doğu'daki eşi olmayan çok amaçlı bilim merkezi yapacaktır.

Dünyada işletilmekte olan 45 kadar sinkrotron ışıının kaynağının pek azı gelişmekte olan ülkelerde olup hiçbir Orta Doğu ve Akdeniz havzasında yer almamaktadır. İkinci Dünya Savaşından sonra oluşturulan CERN (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire -Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi-Cenevre) ve ICTP (International Centre for Theoretical Physics-Trieste) merkezleri gibi SESAME projesinin de dünyanın bu bölgesinde bilimsel, teknolojik ve ekonomik gelişme ile yöresel işbirliğini güçlendirme açısından itici bir güç olması umulmaktadır.

Ülkemizin SESAME projesine katılımı Dışişleri Bakanımızın UNESCO'ya muhatap 13 Şubat 2004 tarihli niyet mektubuyla gerçekleştirilmiştir. SESAME'nin faaliyetlerinde 15 Nisan 2004 tarihinden itibaren Kurucu Üye sıfatıyla yer almakta olan ülkemiz kuruluşun yıllık bütçesine maddi katkı sağlamaktadır.

SESAME projesi kapsamındaki faaliyetlerden sorumlu olan TAEK 2001 yılından başlayarak BESSY I tesisinin Ürdün'e taşınması ve hazırlık dönemi masrafları da dahil olmak üzere yılda 50.000 ABD Doları katkı payı ödemiştir. TAEK tarafından SESAME'ye ödenen yıllık katkı payı 2009 yılından itibaren 185.068 ABD Doları'na ulaşmıştır.

Türkiye'de projeye temel bilimler ve teknoloji açılarından büyük katkılar yapabilecek ve liderlik edebilecek altyapı mevcuttur. SESAME'den azami faydanın sağlanabilmesi bakımından ilgili kurum ve kuruluşlarımız arasında gerekli koordinasyon ve işbirliğinin geliştirmesi konusunda somut adımlar atılması yararlı olacaktır. Bu meyanda, SESAME konusunda TAEK'in almış olduğu sorumluluklar ve bugüne kadar yaptığı girişimlerin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Yukarıda maruz hususlar ışığında, ülkemizin, SESAME Kurucu Anlaşması'nı teşkil eden "Orta Doğu Sinkrotron Işığı Deneysel Bilim ve Uygulamaları Uluslararası Merkezi (SESAME) Statüsü"ne katılmasına ilişkin onay işlemlerinin başlatılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

10 Kasım 2011

Esas No: 1/297

Karar No: 66

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 9/9/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2011 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Orta Doğu Sinkrotron Işığı Deneysel Bilim ve Uygulamaları Uluslararası Merkezi Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 2/11/2011 tarihli 8 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarının, 15 Nisan 2004 tarihinde yürürlüğe girmiş olan Orta Doğu Sinkrotron Işığı Deneysel Bilim ve Uygulamaları Uluslararası Merkezinin (SESAME) kurucu anlaşması niteliğinde olan Statü'ye beyanda bulunmak suretiyle katılmamızın uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde,

- Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO) ile bağlantılı bir bilimsel araştırma ve uygulama merkezi olan ve Ürdün'ün başkenti Amman'da kurulumu devam eden SESAME'ın kurucu anlaşmasının 15 Nisan 2004 tarihinde yürürlüğe girdiğı,

- Dünyada işletilmekte olan 45 kadar sinkrotron ışınım kaynağının hiçbirinin Orta Doğu'da bulunmadığı, bu anlamda, 2003 senesinde Amman'da yapımına başlanan ve 2013 senesine kadar aşamalı olarak geliştirilerek 2015 senesinde çalışır hale gelmesi planlanan Merkez'in bölgede bilimsel araştırmalar konusunda itici bir güç olacağı,

- Yeni nesil gelişmiş teknik teçhizatın kurulabilmesine ilişkin yatırımlar bakımından Ülkemizin Merkez'e ciddi mali katkılarının olacağı ve SESAME'ın 19 uncu Konsey Toplantısının 7-8 Aralık 2011 tarihlerinde Ankara'da yapılacağı, bu bağlamda, görüşülmekte olan Statü'nün onay işlemlerinin önem arz ettiği,

- Ürdün'de Merkeze önemli mali katkılarının olduğu ve Merkezin kurulacağı araziye bedelsiz olarak vermesi sebebiyle Merkezin Amman'da kurulduğu,

- Ülkemizin Statü hükümlerini sadece diplomatik ilişkisi bulunan Üyeler bakımından uygulayacağı yönünde beyanı olduğu

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>	<i>Sinan Oğan</i>
Aksaray	Hatay	Iğdır
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>İsmail Safi</i>	<i>Osman Oktay Ekşi</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Taney Korutürk</i>	<i>Rıfat Sait</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>İdris Bal</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Hasan Karal</i>
Kütahya	Mersin	Rize

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**ORTA DOĞU SİNKROTRON IŞIĞI DENEYSEL
BİLİM VE UYGULAMALARI ULUSLARARASI
MERKEZİ STATÜSÜNE KATILMAMIZIN
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) Taraf ülkelerin kabul bildirimleriyle 15 Nisan 2004 tarihinde yürürlüğe girmiş olan “Orta Doğu Sinkrotron Işığı Deneysel Bilim ve Uygulamaları Uluslararası Merkezi (SESAME) Statüsü”ne beyanda bulunmak suretiyle katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ORTA DOĞU SİNKROTRON IŞIĞI DENEYSEL
BİLİM VE UYGULAMALARI ULUSLARARASI
MERKEZİ STATÜSÜNE KATILMAMIZIN
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı V.

T. Yıldız

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

**ORTA DOĞU SİNKROTRON IŞIĞI DENEYSEL BİLİM VE UYGULAMALARI
ULUSLARARASI MERKEZİ (SESAME)
STATÜSÜ**

İşbu Statüye Taraf Üyeler,

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (bundan böyle “UNESCO” olarak anılacaktır) Genel Konferansı’nın Kasım 2001’de kabul edilen 31 C/19 sayılı Kararını dikkate alarak,

Ayrıca, UNESCO Yürütme Kurulu’nun SESAME’nin kurulmasına ilişkin süreci başlatan 162 EX/ 3.3.5 sayılı Kararını da dikkate alarak,

aşağıdakiler üzerinde anlaşmışlardır:

Madde I

Amaç ve İşlevler

1. Bundan böyle “SESAME” olarak adlandırılacak olan “Orta Doğu Sinkrotron Işığı DeneySEL Bilim ve Uygulamaları Uluslararası Merkezi” sinkrotron radyasyonu kullanılan temel ve uygulamalı araştırmalar veya bunlarla yakın ilgili konularda yapılan araştırma alanlarında, SESAME üyesi ülkelerden bütün bilim adamlarının yanı sıra tüm dünyadan bilim adamlarına da açık olacak şekilde Orta Doğu ve Akdeniz Bölgesi’nde işbirliği sağlayacaktır.

2. Bölge ile ilgili çalışmalara ve bilimsel ve endüstriyel araştırmalara özel destek verilecektir. SESAME, askeri amaçlı çalışma veya diğer gizli araştırma faaliyetleri gerçekleştirmeyecek, deneysel ve teorik faaliyetlerinin sonuçları faaliyetlerin sonunda yayımlanacak veya genel olarak elde edilebilir olacaktır. Madde III’te bahsi geçen Konsey, fikri mülkiyet ve endüstriyel çıkarlara /menfaatlere ilişkin uygun düzenlemeleri kabul edecektir.

3. SESAME programı özellikle aşağıdaki faaliyetlerden meydana gelecektir:

- (a) • sinkrotron ışık kaynağı,
- ışık demetleri, spektrometreler ve diğer detektörler,
- yardımcı teçhizat ve laboratuvarların

kurulumu, işletmesi, bakımı ve geliştirilmesi;

- (b) bölgeden ve başka yerlerden bilim adamları ve mühendisler için araştırma olanakları/tesisleri sağlanması;

- (c) bilim adamları, mühendisler ve teknisyenlerin eğitilmesi;
 - (d) kullanıcılara bilimsel ve teknik yardım ile seyahat, konaklama, ulaşım ve ilgili diğer gereksinimler gibi genel yardım sağlanması;
 - (e) SESAME'nin faaliyet alanlarında uluslararası işbirliğinin organizasyonu ve masraflarının karşılanması
4. Merkez, Üyelerinin hizmetinde özerk bir kuruluş olacaktır.
5. Merkezin yeri Amman, Ürdün veya Konsey'in üçte iki çoğunluğu tarafından kararlaştırılacak olan başka veya ilave bir mahal olacaktır.

Madde II

Üyelik ve Katılım

1. SESAME içindeki üyelik ve gözlemci statüsü, Ekte listelenen Kurucu Üyeler ve Gözlemcilere, diğer devletlere ve uluslararası kuruluşlara açık olacaktır.
2. Potansiyel bir üye ya da gözlemci, Merkeze katılmak istemesi durumunda işbu Statü hükümleri çerçevesinde, Konsey Başkanı'na bildirimde bulunacak ve üyelik ya da gözlemci statülerinden hangisini istediğini belirtecektir.
3. SESAME'ye üyelik ve gözlemci statüleri, Madde III'te bahsi geçen Konsey tarafından üçte iki çoğunlukla alınacak bir karara tabi olacak ve istisnai olarak işbu Statü Ekinde listelenen hükmi şahıslar, aşağıdaki Madde II.4'te kaydedilen usul ve esaslar uyarınca üye veya gözlemci statüsünü kazanabileceklerdir.
4. Madde II.2 ve II.3'teki koşullar yerine getirildiği zaman potansiyel üye veya gözlemci, işbu Statüyü kabul ettiğine dair bir bildirimini UNESCO Genel Direktörü'ne gönderecektir.

Madde III

Konsey

1. Merkez, aşağıdakilerden oluşan bir Konsey tarafından idare edilecektir:
 - (a) Her bir SESAME üyesini temsilen bu üye tarafından belirlenen ve ikiden fazla olmayan delege;
 - (b) Her bir gözlemciyi temsilen bu gözlemci tarafından belirlenen ve ikiden fazla olmayan delege;
 - (c) UNESCO Genel Direktörü'nün bir temsilcisi.

Her bir SESAME Üyesi ve UNESCO Genel Direktörü'nün temsilcisi birer oya sahip olacaklardır. Gözlemcilerin oy hakkı bulunmayacaktır.

Konsey Üyeleri ve Gözlemcileri, Konsey toplantılarında en fazla iki danışman bulundurabilirler.

2. Konsey, kendi Başkanını seçecektir.

3. Konsey, Merkez'in işleyişi ve idaresi için gerekli tüm yetkilere sahip olacaktır. Konsey, Merkez'in programını ve bütçesini üçte iki çoğunlukla onaylayacaktır. Konsey, Merkez Direktörü tarafından kendisine sunulan yıllık raporları, aşağıda Madde VI'da belirtildiği gibi inceleyecek ve uygun bulduğu talimatları Merkez Direktörüne iletacaktır. Konsey, Merkez'in mali ve personele ilişkin yönetmeliklerini onaylayacaktır.

4. Konsey olağan olarak yılda en az bir kez toplanacaktır. Konsey, Başkan'ın veya UNESCO Genel Direktörü'nün inisiyatifiyle veya Konsey üyelerinin üçte birinin talebiyle davet edilmesi halinde olağanüstü toplanacaktır.

5. Konsey kendi çalışma usul kurallarını kabul edecektir.

Madde IV

Daimi Komite

Merkezin toplantılar arasında etkin çalışmasının sağlanması için Konsey, üyelerini kendisinin belirleyeceği küçük bir Daimi Komite'ye gerekli gördüğü yetkileri verebilecektir.

Madde V

Direktörlük

1. Merkez Direktörlüğü, bir direktörden ve Konsey'in uygun görmesi halinde Merkez'in düzgün çalışması için gerekli görülecek ilave destek personelinden oluşacaktır.

2. Direktör, Konsey'in üçte iki çoğunluğunun oyuyla atanacaktır. Özel görevleri olan direktörler, Direktör'ün önerisi üzerine Konsey tarafından atanabilecektir.

Madde VI

Direktörün Görevleri

Direktör aşağıdaki görevleri yerine getirecektir :

- (a) Merkez'in işlerini, Konsey tarafından tespit edilen programlara ve talimatlara uygun olarak yönetmek;
- (b) Konsey'e sunulacak ve onun tarafından onaylanacak taslak program ile bütçeyi hazırlamak;
- (c) Konsey toplantıları için geçici gündem hazırlamak ve Merkez'in idaresi için yararlı görebileceği her türlü öneriyi Konsey'e sunmak;

- (d) Merkez'in faaliyetlerine dair raporlar hazırlamak ve Konsey'e sunmak;
- (e) Merkez'i hukuken ve özel hukuk kökenli her türlü işlem ve eyleminde temsil etmek.

Madde VII

Hukuki Statü

1. Merkez, görev ve faaliyetlerini gerçekleştirmek için gerekli olan hukuki kişilik ile yasal imkanlara ev sahibi ülke topraklarında sahip olacaktır.
2. Merkez, görev ve faaliyetlerini gerçekleştirmek ve amaçlarına ulaşmak için gerekli olan yasal imkanlara her bir SESAME Üyesinin topraklarında sahip olacaktır.
3. Her bir Üye ve Gözlemci, direktör ve personelin sorumluluklarının uluslararası niteliğine saygı göstermeyi ve görevlerini yürütürken onlara müdahalede bulunmamayı taahhüt eder.

Madde VIII

Mali Düzenlemeler

1. Merkez'in mali kaynakları, SESAME Üyeleri tarafından ödenen katkı paylarından, gözlemcilerden, SESAME'ye üye olmayan devletlerden ve uluslararası kuruluşlardan sağlanabilecek bu tür katkılardan ve verilen hizmetler karşılığında alınan ödemelerden elde edilecektir.
2. Merkez, Konsey'in onayıyla hibe ve bağış kabul edebilir.

Madde IX

Katkı Payları

1. SESAME Üyeleri, miktarı Konsey tarafından üçte iki çoğunlukla belirlenecek olan yıllık toplam bütçeye katkıda bulunacaktır. Toplam bütçenin Üyeler arasında dağılımı, ilk altı katılımcı tarafından kabul edilen usul ve esaslar uyarınca yapılacaktır.
2. Merkez'e ilişkin olarak yapılan aşağıdaki taahhütler gerçekleşmeden yukarıda bahsi geçen katkı payları Üyelerden tahsil edilmeyecektir:
 - (a) arsa, hızlandırıcı salonu ve ofisler ve laboratuvarlar için binalar sağlanması için Ürdün'ün taahhüdü;
 - (b) Bedeli SESAME tarafından karşılanarak Berlin'de sökülen BESSY I'nin bileşenlerinin sağlanması için Alman Hükümeti'nin taahhüdü.
3. Gözlemciler ve diğer kuruluşlar projeye mali katkı sağlayabilirler.

4. SESAME'nin kuruluşu ve geliştirilmesi ile demet-hatlarının kurulumu ve deneyler için gerekli kaynakların SESAME Üyelerinin katkı paylarına ek olarak sponsorlar ve uluslararası kuruluşlar tarafından karşılanması için çaba gösterilecektir. Bu tür katkıların bir kısmı aynı olabilir.

Madde X

UNESCO'nun Katkısı

1. UNESCO, Merkez'e şu şekilde katkıda bulunacaktır:
 - (i) Merkez Statüsü'nün muhafaza edilmesi görevini ifa etmek;
 - (ii) uygun olduğu takdirde idari ve hukuki yardım sağlamak;
 - (iii) Merkez'i tanıtmak ve ilgilenen Devletlerin Üye olmalarını teşvik etmek; ve
 - (iv) Merkez için mali katkı toplamaya yardım etmek.

Madde XI

Üyelik Kaybı

1. Bir Üye, ödeme vadesi geldiği halde ödenmemiş olan SESAME'ye katkı payları toplamının içinde bulunulan yıla ait katkı payı miktarını aşması durumunda, bu katkı paylarının ait olduğu takvim yılı veya yıllarına bakılmaksızın, Konsey'deki oy hakkını kaybedecektir. Bir Üyenin ardı ardına dört takvim yılı boyunca vadesi gelen katkı paylarını ödemeyi ihmal etmesi halinde üyelik hakkından feragat ettiği kabul edilecektir. Bununla birlikte, Konsey, bir Üyenin ödeme yapmamasının kendi kontrolü dışında oluşan özel koşullar nedeniyle olduğuna kani olursa Üyenin yukarıda bahsedilen hakkını kullanmasına veya üyeliğini korumasına izin verebilir.
2. Bir Üyenin bu Statüde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, Konsey, ilgili Üye dışında kalan diğer tüm Üyelerin oy birliğiyle alacağı bir kararla bu üyenin SESAME Üyeliğine son verecektir.

Madde XII

Son Hükümler

1. SESAME'nin herhangi bir Üyesi veya Gözlemcisi, SESAME Konsey Başkanı'na 31 Aralık 2011 tarihinden sonra yazılı bildirimde bulunarak üyelikten çıkabilir. Üyelikten çıkış, çekilme bildiriminin verildiği yılı izleyen gelecek mali yıl sonunda veya Üye ya da Gözlemci tarafından önerilen daha sonraki bir tarihte yürürlüğe girecektir. Herhangi bir Üyenin çıkışı, SESAME Konsey Başkanı tarafından UNESCO Genel Direktörü'ne bildirilecektir.
2. İşbu Statüde, SESAME Üyeleri'nin dörtte üç çoğunluğu tarafından değişiklik yapılabilir.
3. İşbu Statü, Madde II.4'te bahsedilen en az altı kabulün bildirimiyle yürürlüğe girecektir.

EK

**STATÜNÜN MADDE II.3'DE ÖNGÖRÜLEN POTANSİYEL BAŞLANGIÇ
ÜYELERİ VE GÖZLEMCİLER**

1. Ermenistan
2. Bahreyn
3. Kıbrıs
4. Mısır
5. Fransa
6. Almanya
7. Yunanistan
8. İran İslam Cumhuriyeti
9. İsrail
10. İtalya
11. Japonya
12. Ürdün
13. Kuveyt
14. Fas
15. Oman
16. Pakistan
17. Filistin Ulusal Yönetimi adına Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)
18. Rusya Federasyonu
19. Sudan
20. İsveç
21. Türkiye
22. Birleşik Arap Emirlikleri
23. Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
24. Amerika Birleşik Devletleri

BEYAN

“Türkiye Cumhuriyeti, işbu Statünün hükümlerini sadece diplomatik ilişkisi bulunan Üyeler açısından uygulayacağını beyan eder.”

